

Adres Bureau Regioburgemeesters
Prins Clauslaan 16
2595 AJ Den Haag

Postadres Postbus 20305
2500 EH Den Haag

Telefoon 088 6998878

Behandeld door Ilona Kalksma
Telefoon 088 699 88 79
E-mail ikalksma@regioburgemeesters.nl

Aan minister drs. S.A. Blok
Ministerie van Veiligheid en Justitie
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Onderwerp Informatiedeling

Datum 17 mei 2017

Ons kenmerk 20170006

Bijlage(n) -

Pagina 1

Geachte minister Blok,

In het LOVP van 10 april jl. hebben wij gesproken over de wens van de Tweede Kamer om inzicht te krijgen in de vanuit het lokaal bestuur gewenste wetgeving om problemen rond ondermijning en specifiek op het terrein van informatiedeling aan te pakken.

Op basis van een eerste inventarisatie bij de regioburgemeesters is bijgevoegde groslijst opgesteld met concrete voorstellen tot aanpassing van wetgeving gezien vanuit de lokale praktijk. Dit document moet gezien worden als een levend document, waar werkende weg zaken bij komen en mogelijk ook zaken afvallen.

Zoals u bekend zijn wij nu op het punt van informatiedeling via de zgn scrummethode aan de slag om te bezien hoe de concrete problemen, waar wij lokaal tegenaan lopen, opgelost zouden kunnen worden.

Ik ga ervan uit dat wij ook met de overige geconstateerde problemen gezamenlijk aan de slag zullen gaan en ook daar zullen bezien welke oplossingen hier gevonden kunnen worden. Ik ben blij met de goede samenwerking die wij op dit dossier hebben.

Met vriendelijke groet,

mr. P.G.A. Noordanus

Overzicht met wensen vanuit gemeenten voor aanpassingen wet- en regelgeving in kader van versterkte aanpak ondermijning

Op basis van een eerste inventarisatie bij de regioburgemeesters. Het gaat om een groslijst vanuit de praktijk. Dit document moet gezien worden als een levend document waar werkende weg zaken bij komen en mogelijk ook zaken afvallen.

Knelpunt	Beschrijving
Lopende initiatieven die met kracht voort gezet moeten worden	
Artikel 13b Opiumwet	De Burgemeester heeft geen bevoegdheid om een pand te sluiten bij voorbereidingshandelingen ex 10a en 11a Opiumwet. Voorbeelden: dealpanden met kilo's versnijdingsmiddelen, hennepkwekerijen in aanbouw, illegale growshops, opslagplaatsen met kweekapparatuur, drugslabs met drugs-precursoren, opslagplaatsen met drugs chemicaliën zonder middelen lijst I of II Opiumwet.
Informatiedeling	Kaderwet "gegevensuitwisseling samenwerkingsverbanden". Gegevensverstrekking. Deze wet is in voorbereiding. De reikwijdte van deze wet is niet helemaal duidelijk. Het domein zorg valt er waarschijnlijk niet onder. Om deze wet te effectueren zouden ook alle sectorale wetten aangepast moeten worden. Er moet voortgang gemaakt worden met deze wet. Het is echter ook duidelijk dat met alleen deze wet we er niet zijn. Er is meer nodig wil de gemeente haar bredere rol bij de aanpak van ondermijning (en ook op andere vlakken) waar kunnen maken.
Nieuwe benodigde wetgeving	
Informatiedeling	
Integraal werken/Regierol gemeenten/informatiedeling	Integraal werken is onontbeerlijk om als overheid effectief en efficiënt op te kunnen treden. De rol van gemeenten is daarbij veel groter geworden. Er moet een wettelijke grondslag komen om de regierol van gemeenten op gebied van veiligheid vast te leggen, zodat er een wettelijke grondslag is voor het uitwisselen van persoonsinformatie ten behoeve van de domeinoverstijgende informatiedeling zoals bij de aanpak van ondermijning. Dit moet ook de basis vormen voor binnengemeentelijke informatiedeling. Daarnaast wordt hiermee ook de basis gecreëerd voor de gemeentelijke intelligence die cruciaal is om gemeentelijke data te ontsluiten t.b.v. integrale analyses en plannen van aanpak.
Rol burgemeester	De taak van de burgemeester in de gemeentewet art. 174 a "verantwoordelijkheid voor de handhaving van de openbare orde" is een te enge definitie geworden omdat de bestuurlijke (en integrale) aanpak van de georganiseerde en ondermijnende criminaliteit een belangrijke verantwoordelijkheid van de burgemeester is geworden. Deze beperkte taakstelling is bijvoorbeeld een belemmering om informatie uit te wisselen. Als gemeente (college van B&W) wil je de informatiepositie op orde hebben, dit vraagt om tijdige signalering. Hiervoor is het nodig om informatie tussen de verschillende onderdelen van de gemeente te mogen delen. Ter illustratie: als er een pand is dat gebruikt wordt voor andere doeleinden dan vermeldt in het bestemmingsplan en de persoon

	<p>krijgt een pgb voor het verzorgen van de mensen in het pand en er blijkt uit de BRP dat er maar een persoon op dat adres is ingeschreven dan is het de combinatie van deze informatie die maakt dat je verder kan gaan kijken. Hiervoor is het nodig dat je deze informatie intern mag delen.</p>
<p>Informatie-uitwisseling en burgemeester</p>	<p>In de wet een verschoningsrecht voor burgemeesters opnemen: dit stelt de burgemeester in staat om bepaalde informatie op persoonsniveau van politie en OM te krijgen zonder dat deze informatie met de gemeenteraad wordt gedeeld.</p>
<p>Integraal werken: informatie-uitwisseling</p>	<p>Integrale samenwerking impliceert integraal informatie delen. De integrale werkwijze staat op gespannen voet met diverse sectorale wetten. Deze spanning manifesteert zich <u>onder andere</u> binnen gemeenten en laat zich o.a. zien op het domein van zowel veiligheid als zorg (zie onderstaand). Sectorale wetgeving moet aangepast worden, zodat beschikbare informatie gebruikt kan worden voor een aanpak van ondermijnende criminaliteit. Denk bijvoorbeeld aan het uitwisselen van informatie met privaatrechtelijke organisatie of hypotheekfraude te kunnen bestrijden maar ook aan semi overheidsinstellingen ten behoeve van bestrijding van uitkeringsfraude.</p> <p>Optie kan zijn <u>de doorontwikkeling van de wet BIBOB</u>, deze wet is bedoeld om geen criminaliteit te faciliteren maar is specifiek gekoppeld aan een vergunning. De burgmeester moet een bevoegdheid krijgen om zowel rechtspersonen als natuurlijke personen actief te onderzoeken vanuit bestuursrecht, dit vraagt om het combineren van informatie uit verschillende wetten.</p>
<p>Integraal werken: Informatie-uitwisseling</p>	<p>Gaat om de gegevensverwerking van personen in het RIEC samenwerkingsverband. Hiervoor is een Convenant afgesloten tussen de verschillende partners en daarin wordt verwezen naar het Privacy Protocol. Het is met name dit protocol (uitleg) wat een daadkrachtige aanpak in de weg staat. In de praktijk betekent dit dat er als er informatie wordt uitgewisseld het RIEC hiervan op de hoogte moet zijn en dat de uitwisseling loopt via het RIEC en dan ook nog in de vorm van het RIEC-IS , File Share en de werkprocessen. De werking van het RIEC Convenant stopt ook bij de overdracht van de interventiematrix. Voor de informatie-uitwisseling in de uitvoering zijn de partners dan weer zelf verantwoordelijk. Deze structuur werkt contraproductief voor een snelle, daadkrachtige en effectieve aanpak van de ondermijnende criminaliteit.</p>
<p>Integraal werken: Breed delen van persoonsgegevens in en tussen domeinen Zorg en Veiligheid.</p>	<p>Privacywetgeving sluit onvoldoende aan bij het integrale werken.</p> <p>Voorbeelden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1). Uitwisseling tussen de verschillende partijen in het zorg en veiligheidsdomein, voor een volledig beeld is het nodig om informatie bij elkaar te kunnen leggen. Nu is informatiedeling lastig, ook mag men niets zeggen over niet-cliënten die zich wel zorgwekkend in de omgeving van de betreffende jongere bewegen. 2) experimenten ruimte (bv binnen het veiligheidshuis incl. de Rijksbelastingdienst en ook in de uitvoering op wijkniveau) voor informatiedeling tussen het zorg en veiligheidsdomein. Ter illustratie: jongeren die in een zorgtraject zitten kunnen onderdeel zijn van een criminele familie dit is relevante informatie om te bepalen welke zorg of repressie nodig is

	3).Wat in de 'mensenhandel dmv PGB-fraude' naar voren komt is dat de informatie-uitwisseling tussen ISZW/CIZ/zorgkantoren/gemeenten niet is geregeld. Het zou nuttig zijn BIBOB toe te kunnen passen op aanbieders van zorg.
Integraal werken: informatiedeling	Als de burgemeester een actieve rol in de bestrijding van ondermijning wil spelen, is het wenselijk als hij ook verzoeken mag doen bij het ICOV. Ook data/gegevens uit TRACK, Kamer van Koophandel en Kadaster kunnen niet (zonder meer) worden gedeeld. Wij komen in de praktijk met enige regelmaat vastgoedeigenaren van prostitutie- en horecapanden tegen met een aardige vastgoedportefeuille, waarbij wij niet in staat zijn (qua capaciteit en qua onderzoeksmiddelen) om een indicatie te krijgen of hier sprake is van onverklaarbaar vermogen.
Melding/advies Veilig Thuis	Verschil in informatie-uitwisseling bij melding of advies. In het ene geval kunnen gegevens wel gedeeld worden en in het andere geval niet. Dit verschil heeft in de praktijk veel consequenties. Dit wordt opgepakt in het kader van de experimentenwet BZK.
Integriteit	
Screening gemeentepersoneel	Er moet een juridische basis komen om overheidspersoneel een politie-screening te laten ondergaan.
Integriteit gemeenten	Verantwoordelijkheid gemeentesecretaris expliciteren om gemeentelijke organisatie weerbaar te maken en te houden qua cultuur en qua organisatie
Screening beveiligingspersoneel i.r.t. OMG's	Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureau. De toestemming om beveiligingswerkzaamheden te verrichten kan worden geweigerd bij verkeer in criminele kringen. Sec het lidmaatschap van een OMG is niet altijd voldoende gebleken om deze weigeringsgrond toe te passen. De wet zou moeten worden aangepast.
Integriteit lokaal bestuur	<ul style="list-style-type: none"> - Bevoegdheden Commissaris der Koning om zorg voor integriteit lokaal bestuur af te dwingen. - Bevoegdheid burgemeester tot (doen) screenen van raadsleden en collegeleden na gemeenteraadverkiezingen
Algeheel Verbod OMG's	De OMG's (in groepsverband) kunnen in Nederland niet verboden worden. Alleen de aanpak van individuele leden danwel via de art. 140 Sr-constructie is mogelijk of mogelijk strafrechtelijk. In Duitsland is er wel een juridische grond om OMG's te verbieden. Hier zal wetgeving voor moeten komen.
Afpakken	Het afpakken van crimineel vermogen vereenvoudigd en het afgepakte vermogen moet weer ingezet worden om de aanpak van ondermijning te verstevigen.
Afpakken	- 'wederrechtelijk verkregen voordeel' vervangen/aanvullen met "wederrechtelijk gegenereerde omzet" - onderzoeksbevoegdheid voor incasseren vermogen 'opgelegde ontnemingsmaatregel' moet ook mogelijk worden voor incasseren vermogen 'opgelegde boete' en 'verbeurdverklaring'
Geen sluitingsbevoegdheid burgemeester in de	Via (snel wisselende) branches/winkels (bijv. belwinkels, nagelstudio's, juweliers etc.) vinden witwasconstructies plaats. Er is nu geen bestuursrechtelijke bevoegdheid om zo'n pand te sluiten. Daarnaast zijn

wet BIBOB/gemeentewet	die winkels niet vergunningsplichtig en kunnen niet aan een BIBOB-toetsing worden onderworpen. Een verkenning van een BIBOB-toets als persoonsgerichte maatregel kan uitkomst bieden.
Knelpunten/reikwijdte wet Bibob	<ul style="list-style-type: none"> - Bibob moet worden geflexibiliseerd. Het toepassingsbereik van de BIBOB toetsing moet worden uitgebreid. Bijvoorbeeld door ruimte te geven in specifieke gevallen en bij zwaarwegende argumenten een uitzondering te maken op het toepassingsbereik. - Bibob toets mogelijk maken bij gemeentelijke toestemmingsvereiste vastgoedtransactie (artikel 1 lid 1 onder O aanpassen) en bij publiek-private samenwerking in vastgoed (de definitie artikel 1 lid 1 onder O sub 4 verhelderen). - Uitbreiding eigen onderzoek; wenselijk als gemeente ook politiegegevens mogen opvragen over derden. Op deze wijze ontstaat er meer ruimte om met bibob stromanconstructies aan te pakken; - het is wenselijk als Bibob-ambtenaren een inkijsfunctie krijgen in Suwinet, om beter stromanconstructies bloot te leggen; - Uitbreiding bevoegdheden LBB naar financiering (toepassing artikel 4, tweede lid op financiering) en gegevens derden; het is wenselijk dat bij het LBB opgevraagd kan worden of derden al eerder zijn onderzocht en wat de uitkomst was (hiervoor moet 11a aangepast worden) - mogelijkheden om vergunning bij 'recidiverende' panden tegen te gaan - toepasbaar maken op zorgaanbieders, - mogelijk maken van initiatief tot onderzoek en het pro actief toepassen Bibob
Screening van internationale bedrijven	Nederland is een aantrekkelijke vestigingsstad voor buitenlandse bedrijven en investeerders. Echter: een goede screening van deze partijen is vaak niet goed mogelijk.
Sluitingsbevoegdheid burgemeester bij aantreffen vuurwapens in een woning (Damocles en vuurwapens).	Op dit moment is er nog geen casus bekend waarbij een woning is gesloten op basis van artikel 174a Gemeentewet (de zgn wet Victoria) bij het aantreffen van een grote hoeveelheid wapens. Het zou dan ook wenselijk zijn als er - cf wet Damocles, art 13b Opiumwet - een sluitingsbevoegdheid voor de burgemeester in de wet Wapens en Munitie zou worden opgenomen indien er een grote hoeveelheid wapens wordt aangetroffen.
Sluitingsbevoegdheid vrijplaatsen	Burgemeesters moeten de bevoegdheid krijgen om vrijplaatsen met stelselmatige handhavingsproblemen te sluiten (recreatieparken, bedrijfsterreinen, kampen) om facilitators van de georganiseerde criminaliteit aan te kunnen pakken.
Samenwerking met gemeenten	De (bestuurlijke) aanpak van ondermijning overschrijdt per definitie het lokale niveau. Dat geeft vraagstukken over verantwoordelijkheid, sturing en organisatie van de uitvoering op bovenlokaal niveau, intergemeentelijke samenwerking, bestuurlijke schaalgrootte, rol van centrumgemeente, rol regioburgemeester etc.
Fraude en uitkering	Een ander juridisch knelpunt speelt op het gebied van fraudebestrijding; als iemand lang genoeg fraudeert, krijgt diegene een grote schuld. Als de

	<p>schuld groter is dan het vermogen is diegene weer in bijstandsbehoefte omstandigheden en krijgt dan dus evt weer een uitkering. De schuld wordt afgelost middels een maandelijkse minimale inhouding op de uitkering) Op deze manier loont fraude. Bij het project vermogen in het buitenland is dit behoorlijk frustrerend geweest (mensen die nog altijd het vermogen in Turkije hadden, een grotere schuld dan dat het onroerend goed getaxeerd was en weer een uitkering aanvroegen).</p>
Aanpak witwassen	<p>Op basis van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT) zijn diverse instellingen verplicht (voorgenomen) ongebruikelijke transacties te melden bij de Financial Intelligence Unit-Nederland (FIU-Nederland). Tussenpersonen die bemiddelen bij het tot stand brengen en het sluiten van overeenkomsten met betrekking tot onroerende zaken en rechten waaraan onroerende zaken zijn onderworpen (makelaars), zijn aangewezen als 'instelling'. Deze instellingen zijn meldingsplichtig om ongebruikelijke transacties te melden bij de FIU-Nederland. 'Verhuurmakelaars' vallen hier echter niet onder, terwijl gebleken is dat criminelen via verhuurmakelaars crimineel verkregen geld een ogenschijnlijke legale herkomst geven. Criminelen betalen veelal contant de huurpenningen aan de verhuurmakelaars en misbruiken de panden t.b.v. criminele activiteiten. Het is van groot belang dat deze financiële praktijken worden tegengegaan en dat verhuurmakelaars meldingsplichtig worden.</p>
Aanpak witwassen	'Autoverhuurders' onder regime WwFt brengen
Aanpak witwassen	De Wwft kent een meldingsplicht ongebruikelijke transacties. Deze meldingsplicht geldt niet bij de verhuur/huur van goederen/diensten. Hierdoor blijven contante bij huurconstructies buiten beeld.
Aanpak witwassen	<ul style="list-style-type: none"> - Cashbetalingen verregaand inperken - 'Money-transfer'- winkels onder bancair toezicht brengen
Bevoegdheid BOA tot pv bevindingen tbv andere domeinen	<p>In de jurisprudentie wordt aantoonbaar meer waarde gehecht wordt aan verklaringen opgemaakt door BOA's (ambtseed/ambtsbelofte). Door de toenemende integrale aanpak (dus niet alleen een taak van politie) zou het in de uitvoering interessant (meerwaarde) kunnen zijn als er binnen de gemeente mensen zijn met de bevoegdheid om op bredere thema's pv's van bevindingen op te kunnen maken. De kennis en informatie zou middels die pv's gedeeld kunnen worden en hebben dan qua bewijskracht meer waarde.</p>
Strafrechtelijke aanpak duurt te lang	Versnelling aanbrengen in strafrecht. Bijvoorbeeld door termijnen te koppelen aan bepaalde fases in het proces.
Criminele groepen	Definiëring art 140 strafrecht (over georganiseerde criminaliteit)- is nu een moeilijk bewijsbaar artikel.
Informatiedeling m.b.t. spookbewoning	Mogelijkheden om informatie te delen m.b.t. de aanpak van spookbewoning. Het gaat concreet om (persoons)informatie vanuit de netbeheerder (energiecontracten en persoonsgegevens van energieafnemers) en pandeigenaren/woningcorporaties (huurcontracten en persoonsinformatie van huurders).
Weren malafide ondernemers	We zoeken een instrument om malafide ondernemers te weren.
Uitbreiding	Het gaat om de bevoegdheden van de gemeentelijke BOA, zoals

<p>opsporingsbevoegdheid BOA's</p>	<p>toegekend in artikel 142 Wetboek van Strafvordering en verder uitgewerkt in Beleidsregels Buitengewoon Opsporingsambtenaar. Hierin staan de domeinen benoemd en omschreven waarop de BOA mag handhaven. De Opiumwet is daarin niet opgenomen. Met andere woorden: dit is exclusief voorbehouden aan opsporingsbevoegdheid van de politie. Wel mag de BOA handhaven op de overlast die voortkomt uit drugsgebruik/handel op basis van de APV. In het kader van de uitvoering Damoclesbeleid en handhaving hennepkwekerijen zou het voor wat betreft de doorlooptijden en vrijspelen capaciteit politie (om weer in te kunnen zetten voor recherchewerk naar CSV's hennep) wenselijk zijn dat ook handhaving Opiumwet tot het domein van de gemeentelijke BOA zou gaan behoren.</p>
	<p>Mogelijkheid om bestuurlijke boete op te leggen middels omgevingswet</p>
	<p>Mogelijkheid creëren om conservatoir beslag te leggen ten behoeve van bestuurlijke vordering</p>
	<p>Voorlopige hechtenis verruimen door extra 'grond' in 67a Sv: 'indien feiten of omstandigheden blijk geven van een context van ondermijning/georganiseerde misdaad'</p>
	<p>Vervolgingsplicht en strafcumulatie (beperken 'samenloop'-regeling) bij strafbare feiten als intimidatie en bedreiging van publieke functionarissen en (gemeentelijke) ambtenaren.</p>
	<p>Probleem van de rooftassen</p>